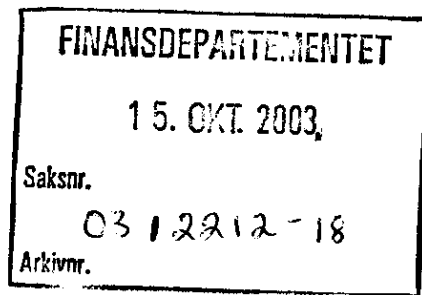

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.

0030 OSLO

Deres ref.: 03/2212 FM TM

Vår ref.: ar/EK

Oslo 14.10.2003

Forslag til endring av forskrift av 14. oktober 1996 nr. 983 om sikkerhetsstillelse for verdipapirforetak

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev 15. juni 2003 der det redegjøres for at ESA har opprettholdt sitt syn om at adgangen til å begrense den samlede sikkerhetsstillelse til 25 millioner kroner for verdipapirforetak, innebærer et brudd på EU direktiv 97/9/EF. Departementet fremmer således forslag om at forskriftens § 5 første ledd endres slik at den samlede sikkerhetsstillelse fra et verdipapirforetak overfor sine kunder skal være ulimitert.

Sparebankforeningen er i utgangspunktet positiv til et system der det enkelte verdipapirforetak kjøper sikkerhetsstillelser fra banker eller forsikringselskaper for å dekke sitt garantiansvar på 200 000 kroner per investor. Dette vil i prinsippet virke disiplinerende på verdipapirforetakenes virksomhet, både når det gjelder soliditet, kontroll og inntjening. Vi stiller oss imidlertid tvilende til mulighetene for verdipapirforetakene til å få kjøpt ulimiterte garantier i markedet, uten at premien blir urimelig høy.

Sparebankens sikringsfond har gjennom Europeisk Forum for innskytergarantiordninger (EFDI) drøftet ordninger for beskyttelse av finansiell investeringer i de europeiske land innenfor EU og resten av EØS området. Alle landene hadde etablert en investorgarantiordning i tråd med EU-direktivet. Imidlertid fremgikk det at ingen av EU-landene har etablert en tilsvarende ordning som i Norge der sikkerhetsstillelsen skjer på individuell basis. I samtlige land er det i stedet etablert kollektive ordninger, der verdipapirforetakene er kollektivt ansvarlig for tap på verdipapirer innenfor det garanterte beløp som følge av et foretak må innstille virksomheten. Årsaken til at slike ordninger er valgt, er bl.a. at den type kjøp av garantier som det fortsatt legges opp til skal gjøres gjeldende i Norge, vil være uforholdsmessig dyrt, hvis det overhodet lar seg gjennomføre. I tillegg kan det bemerkes at de fleste ordninger er etablert som følge av direktivet 97/9/EF, som legger opp til en kollektiv ordning.

EU-landene organiserer beskyttelsen av investorene på forskjellig måte. Noen ordninger er private og noen er halvoffentlige eller offentlige styrt. I noen land er investorbeskyttelsen en integrert del av innskytergarantiordningen. Dette er mulig fordi investorbeskyttelsen er like god som innskuddsdekningen, og fordi det ikke er bygget opp store fonds til fordel for innskyterne. På grunn av innskytergarantiens omfang og struktur er dette lite aktuelt i Norge,

da innskytere har en helt annen dekning enn det som det legges opp til at investorer i verdipapirer skal ha.

I andre europeiske land er beskyttelsesordningen for investorer uavhengig av innskytergarantiordningen og drives som en separat enhet, mens i andre land slik som i Sverige og Danmark er investorgarantiordningen administrert av innskytergarantiordningen. Dette kan være en vei å følge også i Norge, ut fra at behandling av en konkurssituasjon vil kunne ha mange likhetstrekk med administrasjonsløsninger for bankene. Også det forhold at det sjelden skjer konkurser i verdipapirforetak som innebærer utbetaling fra garantister, kan tilsa at det ikke bygges opp en egen administrasjon.

Høringsbrevet fra Finansdepartementet legger opp til en videreføring av garantien på 200 000 kroner for tap finansielle investorer blir påført som følge av at et verdipapirforetak ikke oppfyller sine forpliktelser. En slik videreføring synes nærliggende. Beløpets størrelse er i overkant av det EU direktivet setter som et minimum (€ 20 000), og dermed i overkant av dekningen i mange europeiske land. Den norske dekningen er også, som påpekt i høringsnotatet, noe mer omfattende enn det som følger av direktivet. Dessuten kan kunden kreve dekning direkte fra sikkerhetsstiller uten vilkår om at konkurs/illikviditet er konstatert.

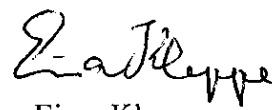
Høringsnotatet fra Finansdepartementet reiser mange ubesvarte spørsmål. Mye taler derfor for at en omorganisering av garantiordningen til en kollektiv ordning forutsetter en bredere utredning der en bl.a. må vurdere spørsmål som:

- Er det behov for bedre dekning enn den minimumsløsning som følger av EU-direktivet? Dette vil gjelde både beløpsgrense, dekningens omfang, og på hvilket tidspunkt investorbeskyttelsen trer i kraft.
- Dagens organisering med individuelt kjøp av garantier, synes lite anvendelig når garantiansvaret per bedrift skal økes vesentlig ut over 25 mill. kroner. Det er således viktig å drøfte hvordan en kollektiv investorordning bør organiseres.
- Fondsoppbygging eller kollektiv garanti. Både tapspotensiale og antall konkurser tilsier at det ikke bygges opp store fonds.
- Avgiftsbetaling. Det må utredes hvordan avgiftssystemet bør utformes tatt i betraktning de forskjellige typer selskaper. I Sverige fordeler de hvert år administrasjonsutgiftene, mens utgifter som følge av tap fordeles det år de inntreffer. Dette reiser også spørsmål om behovet for et øvre tak for avgiften per år, slik at store tap kan fordeles over flere år.
- Forholdet til banker som er verdipapirforetak og som dermed er med i innskytergarantiordningen.

På dette grunnlag vil vi derfor anmode om at det blir foretatt en mer omfattende utredning av regelverket for investorbeskyttelse, og at saken deretter blir sendt på høring.

Med vennlig hilsen
for Sparebankforeningens Servicekontor

Hans K. Halle
Avd. direktør

Einar Kleppe
Ass. direktør